

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૧૭/૨૦૧૪

[આર/એસસીએ/૫૦૧૭/૨૦૧૪ માં તારીખ ૧૨/૧૨/૨૦૨૫ ના હુકમની

સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની નોંધ પર]

=====

અમૃતભાઈ હીરાભાઈ સોલંકી

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી એ. જે. યાજ્ઞિક (૧૩૭૨)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે સરકારી વકીલ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩ તરફે રૂલ બજાવવામાં આવેલ છે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ: ૨૪/૧૨/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. રજિસ્ટ્રીએ સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની નોંધ દાખલ કરી છે, જેમાં, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ૧૨/૧૨/૨૦૨૫ ના ચુકાદાના ફકરા નં. ૧૩.૨ ની ત્રીજી લીટીમાં, શરતચૂકથી, "૩૧/૦૩/૨૦૨૬" ને બદલે તારીખ "૩૧/૦૩/૨૦૧૬" નો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

૨. વિનંતી સ્વીકારવામાં આવે છે. સ્પીકિંગ ટુ મિનિટ્સ માટેની નોંધ મંજૂર કરવામાં આવે છે. તદનુસાર, ૧૨/૧૨/૨૦૨૫ ના ચુકાદાના ફકરા નં. ૧૩.૨ ની ત્રીજી લીટીમાં, તારીખ "૩૧/૦૩/૨૦૧૬" ના સ્થાને "૩૧/૦૩/૨૦૨૬" મૂકવામાં આવે છે.

૩. રજિસ્ટ્રીએ તદનુસાર નવું રિટ ઈશ્યૂ કરવું. હુકમનો બાકીનો ભાગ યથાવત રહેશે. નોંધનો તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૧૭/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

=====

રિપોર્ટિંગની મંજૂરી	હા	ના

=====

અમૃતભાઈ હીરાભાઈ સોલંકી

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી એ. જે. યાફ્રિક (૧૩૭૨)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી સિદ્ધાર્થ રામી, એજુપી

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧, ૨, ૩ તરફે રૂલ બજાવવામાં આવેલ છે.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ: ૧૨/૧૨/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ. જે. ચાફિક વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી એશ્વર્ય બી. ગુપ્તા અને સામાવાળા-રાજ્ય તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન એજીપી શ્રી સિદ્ધાર્થ રામીને લંબાણપૂર્વક સાંભળ્યા.

૨. હાલની રિટ અરજી ભારતના સંવિધાનના અનુચ્છેદ ૧૪, ૧૬ અને ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલ છે, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે, નીચે મુજબની દાદ માંગવામાં આવેલ છે:

"૨૦) તેથી અરજદાર એવી અરજ કરે છે કે આ માનનીય અદાલત પરમાદેશની રિટ અથવા અન્ય કોઈ રિટ, નિર્દેશ અથવા હુકમ જારી કરવા મહેરબાની કરશો:

(એ) સામાવાળાઓને અરજદારને ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ ૮% ના વ્યાજ સાથે પરિણામી એરિયર્સ સાથે મંજૂર કરવાનો નિર્દેશ આપવા બાબતે.

(બી) આ અરજીના પેન્ડિંગ અને આખરી નિકાલ દરમિયાન, સામાવાળા નં. ૨ ને અરજદારને ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મંજૂર કરવાનો નિર્દેશ આપવા બાબતે.

(સી) યોગ્ય અને વાજબી જણાય તેવી આવી અને વિશેષ દાદ મંજૂર કરવા બાબતે."

૩. ટૂંકી હકીકતો:

૩.૧ આ કેસની ટૂંકી હકીકતો એવી જણાય છે કે અરજદાર ૧૧/૦૮/૧૯૯૩ ના રોજ જુનિયર ક્લાર્ક તરીકે સામાવાળા નં. ૩ માં જોડાયા હતા, અને જુનિયર ક્લાર્કની જગ્યા પર તેમની નવ વર્ષની સેવા પૂર્ણ થવા પર, તેઓ ૧૬/૦૮/૧૯૯૪ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ સિનિયર ક્લાર્કની જગ્યા માટે પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવા માટે પાત્ર હતા. પરંતુ સદર ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવા માટે, અરજદારે ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ કરવાની જરૂર હતી, જેઓ તેમના પ્રથમ પ્રયાસમાં નિષ્ફળ ગયા હતા અને ૨૩/૦૬/૨૦૦૪ ના રોજ સદર પરીક્ષા પાસ કરી શક્યા ન હતા.

૩.૨ એવું જણાય છે કે લાંબા સમય સુધી, સામાવાળાઓએ કોઈ પરીક્ષા યોજી ન હતી, જેથી અરજદારો માટે પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવા ખાતાકીય પરીક્ષામાં બેસવાનો કોઈ પ્રસંગ ઊભો થયો ન હતો. અત્રે એ નોંધવું જરૂરી છે કે ધ ગુજરાત પોલીસ ડિપાર્ટમેન્ટ (કન્ડિશન્સ ઓફ સર્વિસ રિલેટિંગ ટુ જુનિયર ક્લાર્ક

એન્ડ સિનિયર કલાર્ક એક્ઝામિનેશન) રૂલ્સ, ૧૯૭૨ (જે હવે પછી "સદર રૂલ્સ, ૧૯૭૨" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ના નિયમ ૧૦ મુજબ, જે વર્ષ ૨૦૦૪ માં આપેલ સમયે અમલમાં હતા, સામાવાળા માટે વર્ષમાં બે વાર આવી પરીક્ષા યોજવી ફરજિયાત હતી. ઉક્ત રૂલ્સ, ૧૯૭૨ માં ૦૪/૧૨/૨૦૧૦ ના રોજ તેને ધ ગુજરાત પોલીસ ડિપાર્ટમેન્ટ જુનિયર કલાર્ક, જુનિયર કલાર્ક-કમ-ટાઇપિસ્ટ, ટાઇપિસ્ટ એન્ડ સિનિયર કલાર્ક્સ, વર્ગ ૩ (ડિપાર્ટમેન્ટલ એક્ઝામિનેશન) રૂલ્સ, ૨૦૧૦ (જે હવે પછી "સદર રૂલ્સ, ૨૦૧૦" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) કહીને સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પણ નિયમ ૭ સૂચવે છે કે આવી પરીક્ષા વર્ષમાં બે વાર યોજવી જરૂરી છે.

૩.૩ આગળ એવું જણાય છે કે સામાવાળાઓએ વર્ષો સુધી પરીક્ષા ન યોજી હોવાથી, શરૂઆતમાં અરજદારે આ અદાલત સમક્ષ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૩૫૭૦/૨૦૧૦ તરીકે એક રિટ અરજી દાખલ કરી હતી, જેનો આ અદાલત દ્વારા ૨૮/૦૧/૨૦૧૧ ના તેના ચુકાદા દ્વારા નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેના દ્વારા અરજદારને યોગ્ય રજૂઆત દ્વારા સામાવાળાનો આશરો લેવા માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા. સામાવાળા દ્વારા તેમના ૧૯/૦૫/૨૦૧૧ ના પત્ર દ્વારા આવી રજૂઆત નામંજૂર કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે.

૩.૪ ત્યારબાદ, અરજદારે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૮૨૫૭/૨૦૧૧ દ્વારા ફરીથી આ અદાલતનો આશરો લીધો, જે અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવી હતી, જેના દ્વારા સામાવાળાને સિનિયર કલાર્કની જગ્યા માટે ખાતાકીય પરીક્ષા

વહેલામાં વહેલી તકે, પ્રાધાન્યરૂપે હુકમની નકલ મળ્યાની તારીખથી આઠ મહિનાની મુદતની અંદર યોજવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત હુકમમાં એવું પણ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જે કિસ્સામાં અરજદાર આવી પરીક્ષા પાસ કરે છે, તો તેઓ ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મંજૂર કરવા માટે તેમના કેસ પર વિચારણા કરવા સામાવાળા સમક્ષ રજૂઆત રજૂ કરી શકે છે.

૩.૫ એમાં કોઈ વિવાદ નથી કે આ અદાલત દ્વારા આવો નિર્દેશ જારી કરવામાં આવ્યા પછી, ખાતાકીય પરીક્ષા વર્ષ ૨૦૧૨ માં લેવામાં આવી હતી, અને અરજદારે, આવી પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી, ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ ને બદલે ૩૧/૦૩/૨૦૧૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવ્યો.

૩.૬ ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારે આ અરજી દ્વારા આ અદાલતનો આશરો લીધેલ છે જેમાં ઉપરોક્ત દાદની અરજ કરવામાં આવી છે.

૪. અરજદાર તરફથી રજૂઆતો:

૪.૧ અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ. જે. યાજ્ઞિક વતી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ઐશ્વર્ય બી. ગુપ્તાએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર જુનિયર ક્લાર્કના સંવર્ગમાં તેમની નવ વર્ષની સેવા પૂર્ણ થવા પર પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવા માટે પાત્ર હતા અને, પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી, જોકે વર્ષ ૨૦૧૨ માં,

તેમની નવ વર્ષની સેવા પૂર્ણ થવાની તારીખથી, એટલે કે, ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી આવો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા દ્વારા ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી આવો લાભ મંજૂર ન કરવાથી કાયદેસરના લેણાં મેળવવાના અરજદારના મૂળભૂત અધિકારનું ઉલ્લંઘન થાય છે.

૪.૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રથમ પરીક્ષાથી લગભગ આઠ વર્ષ પછી લેવાયેલી પરીક્ષા પાસ કરવામાં અરજદારના પક્ષે કોઈ ભૂલ ન હતી, અને સામાવાળાના પક્ષે ભૂલ હોવાને કારણે, અરજદારે સહન કરવાની જરૂર નથી, કારણ કે, સદર રૂલ્સ, ૧૯૭૨ ના નિયમ ૧૦ મુજબ, સામાવાળા દ્વારા તેમાં નિર્ધારિત વ્યાજબી સમયની અંદર કોઈ પણ પરીક્ષા યોજી શકાઈ હોત, આમ, અરજદાર, પરીક્ષા પાસ કરી હોવાથી, ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવા માટે હકદાર બનશે.

૪.૩ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ અદાલતનો આશરો લેવા પર અને આ અદાલત દ્વારા જારી કરાયેલા નિર્દેશોને કારણે, સામાવાળાએ છેવટે વર્ષ ૨૦૧૨ માં પરીક્ષા યોજી હતી, અને અરજી અને પ્રત્યુત્તર સાથે ટાંકવામાં આવેલા કેસના કાયદાઓને ધ્યાનમાં લેતા, અરજદારને ૩૧/૦૩/૨૦૧૨ ને બદલે ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મંજૂર કરવો જરૂરી છે.

૪.૪ છેલ્લે, અરજદારના વિદ્ધાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારને સમયસર પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવાથી વંચિત રાખવામાં આવ્યા હોવાથી, તેઓ આવા ઉચ્ચતર પગારની રકમના તફાવત પર વ્યાજ મેળવવા હકદાર છે.

૪.૫ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, અરજદારના વિદ્ધાન વકીલે આ અદાલતને હાલની રિટ અરજી મંજૂર કરવા વિનંતી કરી હતી.

૫. સામાવાળા-રાજ્ય તરફથી રજૂઆતો:-

૫.૧ તેનાથી વિપરિત, વિદ્ધાન એજીપી શ્રી રામીએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારને ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણના લાભનો દાવો કરવાની પરવાનગી આપી શકાય નહીં, કારણ કે તેમણે પ્રથમ પ્રયાસમાં, એટલે કે વર્ષ ૨૦૦૪ માં ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ કરી ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ૧૬/૦૮/૧૯૯૪ ના સરકારી ઠરાવના ખંડ ૩(૫) અને ૩(૯) મુજબ, અરજદારે સામાવાળા દ્વારા આ રીતે લેવાયેલી ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ કરવાની જરૂર છે અને ત્યારબાદ તેઓ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર હતા.

૫.૨ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, ખરેખર, સામાવાળાના પક્ષે વર્ષ ૨૦૦૪ પછી પરીક્ષા યોજવામાં કોઈ વિલંબ થયો ન હતો, કારણ કે વર્ષ ૨૦૦૪ માં પ્રથમ પરીક્ષા યોજાયા પછી, સરકારી સ્તરે અમુક ઘટનાક્રમો થયા હતા, જેના

દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૬ માં રાજ્યના સામાન્ય વહીવટ વિભાગ દ્વારા પરીક્ષા પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો, અને ત્યારબાદ, સદર રૂલ્સ, ૨૦૧૦ ૦૪/૧૨/૨૦૧૦ થી અમલમાં આવ્યા.

પ.૩ વિદ્વાન એજીપી દ્વારા પરીક્ષા યોજવામાં થયેલા વિલંબ અંગે ખુલાસો કરતા સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા તારીખ ૧૨/૦૩/૨૦૧૫ ના વધારાના સોગંદનામા પર ભારે આધાર રાખવામાં આવેલ છે (આવા વધારાના સોગંદનામાના ફકરા નં. ૬ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો). એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જ્યાં સુધી અરજદારે ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ ન કરી હોય ત્યાં સુધી, તેમને ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો કોઈ લાભ આપી શકાયો ન હોત, અને સદર રૂલ્સ, ૨૦૧૦ ઘડવા પર, ટૂંકા સમયગાળામાં, સામાવાળાએ પરીક્ષા યોજી હોવાથી, સામાવાળાની કોઈ ભૂલ કાઢી શકાય નહીં, અને તેથી, અરજદારને ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી ઉચ્ચતર પગાર ધોરણના લાભનો દાવો કરવાની પરવાનગી આપી શકાય નહીં.

પ.૪ ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વિદ્વાન એજીપી આ અદાલતને હાલની રિટ અરજી કાઢી નાખવા વિનંતી કરી હતી.

૬. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા અન્ય અને વધુ કોઈ રજૂઆત કરવામાં આવી નથી.

વિશ્લેષણ:-

૭. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, અને સંબંધિત પક્ષકારોની દલીલો અને રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલા ટાંકવામાં આવેલા ચુકાદાઓમાંથી પસાર થયા પછી, નીચે મુજબની બાબતો ઉદ્ભવે છે:

૭.૧ અરજદાર ૧૧/૦૮/૧૯૯૩ ના રોજ જુનિયર ક્લાર્ક તરીકે સામાવાળાની સેવામાં જોડાયા હતા, અને ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ ના રોજ નવ વર્ષની સેવા પૂર્ણ થવા પર, ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવના ખંડ ૩(પ) મુજબના માપદંડો પૂર્ણ કરવાને અધીન, ૧૬/૦૮/૧૯૯૪ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવા માટે હકદાર હતા, જે પૈકીનો એક માપદંડ ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ કરવાનો હતો.

૭.૨ સિનિયર ક્લાર્કની જગ્યા પર પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવા માટે, સામાવાળા દ્વારા વર્ષ ૨૦૦૪ માં પ્રથમ ખાતાકીય પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી, અને પ્રથમ પ્રયાસમાં, અરજદાર આવી પરીક્ષા પાસ કરવામાં અસમર્થ રહ્યા હતા, જેઓ ૨૩/૦૬/૨૦૦૪ ના રોજ તે પાસ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા. તેથી, પરીક્ષા પાસ ન કરી હોવાથી, તેમને પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મળી શક્યો ન હતો. તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, ૧૧/૦૮/૨૦૦૨ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવાનો અરજદારનો દાવો ગેરમાર્ગે દોરનારો છે.

૭.૩ આ મને અરજદારની દલીલોના બીજા પાસાને તપાસવા તરફ દોરી જશે, જેમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળાની ભૂલને કારણે માત્ર વર્ષ ૨૦૧૨ માં જ પરીક્ષા લેવામાં આવી હોવાથી, અરજદારે વિલંબથી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવા માટે સહન કરવું જોઈએ નહીં.

૭.૪ આ તબક્કે, ઉપરોક્ત સદર રૂલ્સ, ૧૯૭૨ ના નિયમ ૧૦ નો સંદર્ભ લેવો યોગ્ય રહેશે, જે આ મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

"૧૦. દર વર્ષે, ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ ઓફ પોલીસ, ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા નામાંકિત સમિતિ દ્વારા જુનિયર ક્લાર્કની પરીક્ષા અને સિનિયર ક્લાર્કની પરીક્ષા વર્ષમાં બે વાર યોજવામાં આવશે. પરીક્ષા સામાન્ય રીતે જૂન અને ડિસેમ્બર મહિનામાં લેવામાં આવશે."

૭.૪.૧ વધુમાં, ઉપરોક્ત સદર રૂલ્સ, ૨૦૧૦ ના નિયમ ૭ નો સંદર્ભ લેવો પણ યોગ્ય રહેશે, જે આ મુજબ વાંચવામાં આવે છે:

"૭(૧) ગુજરાત ગૌણ સેવા પસંદગી મંડળ, અથવા રાજ્ય સરકાર દ્વારા રચવામાં આવેલ અન્ય કોઈ મંડળ, નિમ્ન સ્તરની પરીક્ષા અને ઉચ્ચ સ્તરની ખાતાકીય પરીક્ષા વર્ષમાં બે વાર, સામાન્ય રીતે જૂન અને ડિસેમ્બર મહિનામાં યોજશે."

૭.૫ ઉક્ત નિયમો મુજબ, સામાવાળા દ્વારા સદર રૂલ્સ, ૧૯૭૨ ના નિયમ ૧૦ મુજબ પ્રથમ પરીક્ષા યોજાના છ મહિનાની અંદર અથવા, જે કિસ્સો હોય તે મુજબ, સદર રૂલ્સ, ૨૦૧૦ ના નિયમ ૭ મુજબ આગામી પરીક્ષા યોજવી જોઈતી હતી, કારણ કે વર્ષમાં બે વાર યોજવી જરૂરી છે. નિર્વિવાદપણે, સામાવાળા ઉપરોક્ત નિયમો મુજબ નિર્ધારિત સમયની અંદર આવી પરીક્ષા લેવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા, જે પ્રકૃતિમાં ફરજિયાત છે કારણ કે સામાવાળા માટે વર્ષમાં બે વાર આવી પરીક્ષા યોજવી ફરજિયાત હતી.

૭.૬ વર્ષ ૨૦૦૪ થી ૨૦૧૨ વચ્ચે એટલે કે લાંબા સમય સુધી આવી પરીક્ષા ન યોજવા માટે સામાવાળાના પક્ષ તરફથી આપવામાં આવતા ખુલાસાની જ્યાં સુધી વાત છે, ત્યાં સુધી રાજ્યના ગુજરાત વહીવટ વિભાગ દ્વારા પરીક્ષાની પદ્ધતિમાં ફેરફાર કરવાની વિચારણા કરવામાં આવી હતી, અને તેના ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ ના ઠરાવ દ્વારા, ગુજરાત રાજ્યના સામાન્ય વહીવટ વિભાગે તમામ વિભાગોને આવા ઠરાવની નોંધ લેવા માટે જાણ કરી છે અને તદનુસાર, તેના પરીક્ષાના નિયમોમાં સુધારો કરવાની સલાહ આપી છે.

૭.૭ ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવનો ખંડ ૧૩ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે પરીક્ષાના નિયમોમાં આવો સુધારો તાત્કાલિક કરવાની જરૂર હતી.

૭.૮ હાલના કેસમાં, સામાવાળા દ્વારા પરીક્ષાના નિયમોમાં આવો સુધારો માત્ર વર્ષ ૨૦૧૦ માં, ચોક્કસપણે ૦૪/૧૨/૨૦૧૦ ના રોજ કરવામાં આવ્યો હતો.

૮. તેથી, ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રથમ દષ્ટિએ, એ સ્પષ્ટ છે કે ગુજરાત રાજ્યના સામાન્ય વહીવટ વિભાગ દ્વારા ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ ના ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવ જારી કર્યા પછી સામાવાળા-રાજ્ય દ્વારા તેના પરીક્ષાના નિયમોમાં સુધારો કરાવવા માટે ઘણો સમય લેવામાં આવ્યો છે. ઉપરોક્ત વધારાના સોગંદનામામાં સામાવાળા નં. ૨ તરફથી આપવામાં આવેલ ખુલાસો અગમ્ય છે, કારણ કે રેકૉર્ડ પર એ દર્શાવવા માટે કંઈ ન હતું કે, ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ નો સરકારી ઠરાવ જારી કર્યા પછી ૦૪/૧૨/૨૦૧૦ સુધી, નિયમોમાં સુધારા માટે આટલો સમય શા માટે લાગ્યો અને પરીક્ષાના નિયમોમાં સુધારો કરવા માટે સામાવાળા દ્વારા કયા પગલાં લેવામાં આવ્યા છે? તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, જો આ અદાલત અરજદારની દુર્દશાની તપાસ કરે, તો સામાવાળાના પક્ષે વ્યાજબી સમયની અંદર, ઓછામાં ઓછું ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ નો ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવ જારી કર્યા પછી પરીક્ષા ન લેવાની ભૂલ માટે તેમને દંડિત કરી શકાય નહીં.

૯. હાલના કેસની સમગ્ર હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અને જાન્યુઆરી, ૨૦૦૫ થી ૧૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૬ ના સમયગાળા વચ્ચે પરીક્ષા ન લેવા માટે સામાવાળાની દલીલને આંશિક રીતે સ્વીકારીએ, જ્યારે ગુજરાત રાજ્યનો સામાન્ય વહીવટ વિભાગ પરીક્ષાના નવા માળખા માટે વિચારણા કરી રહ્યો હતો, કારણ કે અરજદાર દ્વારા સદર સમયગાળા અંગે કોઈ વિવાદ પણ કરવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ ત્યારબાદ, સામાવાળા માટે વ્યાજબી સમયની

અંદર તેના પરીક્ષાના નિયમોમાં સુધારો કરવો ફરજિયાત હતો, જેમાં સામાવાળા નિષ્ફળ રહ્યા. ઉપરોક્ત નિયમો મુજબ પરીક્ષા ન લેવાથી, ભૂલ સામાવાળાની છે અને અરજદારની નથી, અને તે રીતે, અરજદારને ગેરવ્યાજબી સમયગાળા માટે પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવાના લાભથી વંચિત રાખી શકાય નહીં, ખાસ કરીને જ્યારે તેમણે પરીક્ષા પાસ કરી હોય.

૯.૧ જ્યારે સામાવાળા વ્યાજબી સમયની અંદર પરીક્ષાના નિયમોમાં સુધારો કરવામાં નિષ્ફળ ગયા અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ, આ અદાલત દ્વારા જારી કરાયેલા નિર્દેશ પછી આવી પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી, ત્યારે અરજદારને આવો લાભ વાસ્તવમાં પરીક્ષા પાસ કર્યાની તારીખથી નહીં પરંતુ ૧૭/૦૨/૨૦૧૬ નો ઉપરોક્ત ઠરાવ પસાર થયાની તારીખથી વ્યાજબી સમયગાળાની અંદર મંજૂર કરવાની જરૂર છે.

૧૦. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, મારા મત મુજબ, ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ ના ઉપરોક્ત ઠરાવના ખંડ-૧૩ મુજબ સામાવાળાને તેના પરીક્ષાના નિયમોમાં સુધારો કરવા અને ત્યારબાદ પરીક્ષા યોજવા માટે વ્યાજબી સમય આપવા છતાં, સામાવાળાઓ દ્વારા આવી ક્વાયત મોડામાં મોડી ૦૧/૦૧/૨૦૦૭ સુધીમાં હાથ ધરવામાં આવવી જોઈતી હતી; અને તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા દ્વારા આવું ન કરવામાં આવ્યું હોવાથી, અરજદાર સામાવાળા દ્વારા મંજૂર કરાયેલા ૩૧/૦૩/૨૦૧૨ ને બદલે ૦૧/૦૧/૨૦૦૭ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે.

૧૧. એ સાચું છે કે નિર્ધારિત સમયની અંદર પરીક્ષા ન લેવામાં સામાવાળાના પક્ષે ભૂલ થઈ હતી. તે જ સમયે, અરજદારે સામાવાળા દ્વારા પરીક્ષા ન લેવા અંગે કોઈ ફરિયાદ ઉઠાવી હોય તેવું જણાતું નથી, પરંતુ વર્ષ ૨૦૧૦-૧૧ માં આ અદાલતનો આશરો લીધો હોવાનું જણાય છે, ત્યારબાદ વર્ષ ૨૦૧૨ માં સામાવાળા દ્વારા પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી.

૧૧.૧ કારણ કે આ અદાલત એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી છે કે અરજદાર ૦૧/૦૧/૨૦૦૭ થી આવો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે, અને તેથી, જૂન ૨૦૦૪ થી ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ સુધી પરીક્ષા ન યોજવા માટે સામાવાળા તરફથી વ્યાજબી વાજબીપણું રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું, આ અદાલત વચગાળાના સમયગાળા માટે કોઈપણ વ્યાજ ચૂકવવાની અરજદારની અરજ સ્વીકારવા માટે વલણ ધરાવતી નથી.

નિષ્કર્ષ:

૧૨. ઉપરોક્ત અવલોકનો, ચર્ચાઓ અને કારણોનું પરિણામ નીચેના નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે:

૧૨.૧ ગુજરાત રાજ્યના સામાન્ય વહીવટ વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલ ૧૭/૦૨/૨૦૦૬ ના સરકારી ઠરાવ પછી ૦૨/૦૫/૦૧/૨૦૧૨ સુધી પરીક્ષા ન યોજવા માટે સામાવાળા તરફથી રજૂ કરવા યોગ્ય કોઈ ખુલાસો નથી.

૧૨.૨ સામાવાળા સદર રૂલ્સ, ૧૯૭૨ ના નિયમ ૧૦ અને/અથવા સદર રૂલ્સ, ૨૦૧૦ ના નિયમ ૭ મુજબ, જે કિસ્સો હોય તે મુજબ, વર્ષમાં બે વાર પરીક્ષા યોજવા કાનૂની જવાબદારી હેઠળ હતા; અને આવું ન કરવાથી, પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણ મેળવવાના અરજદારના અધિકારને ગંભીર અસર થઈ છે.

૧૨.૩ વર્ષ ૨૦૧૨ માં અરજદાર દ્વારા ખાતાકીય પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી, સામાવાળા દ્વારા પરીક્ષા વિલંબથી લેવામાં આવી હતી જેના માટે અરજદારની ભૂલ શોધી શકાતી નથી, તેથી ઉપર જણાવ્યા મુજબ, અરજદાર ૩૧/૦૩/૨૦૧૨ ને બદલે ૦૧/૦૧/૨૦૦૭ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે.

૧૩. ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની અરજી મંજૂર કરવી જરૂરી છે અને તે આથી નીચેના નિર્દેશો/હુકમ સાથે **મંજૂર કરવામાં આવે છે:**

૧૩.૧ સામાવાળાઓને આથી અરજદારને ૦૧/૦૧/૨૦૦૭ થી પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણનો લાભ આપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૧૩.૨ અરજદારને ચૂકવવાપાત્ર પ્રથમ ઉચ્ચતર પગાર ધોરણની એરિયર્સની રકમની ગણતરી કરવામાં આવશે અને તેને ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ ના રોજ અથવા તે પહેલાં ચૂકવવામાં આવશે. જેમાં નિષ્ક્રિય જવાથી, અરજદાર ૦૧/૦૪/૨૦૧૬ થી તેના વસૂલાત સુધી ૯% વાર્ષિક વ્યાજ સાથે ઉચ્ચતર પગારનો આવો તફાવત મેળવવા હકદાર રહેશે.

૧૪. ઉપરોક્ત હદ સુધી રૂલ એક્સોલ્યુટ (આખરી) કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ રહેશે નહીં.

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.